

UPPSALA
UNIVERSITET

Box 256
75105 Uppsala

Handläggare
Tom Petersson

Telefon
0704250277

www.uu.se
tom.petersson@uu.se

REMISSVAR

2024-02-13 Dnr UFV 2024/270

Utbildningsdepartementet
U2024/00153

Promemorian Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor, ssk avsnitt 7.1 och 7.2

Ärendebeskrivning

Den 25 januari 2024 remitterade Utbildningsdepartementet promemorian *Ökad kompetens i säkerhetsfrågor vid universitet och högskolor*. Avseende avsnitten 7.1. och 7.2 ska remissvaren avlämnas senast 14 februari 2024.

Detta yttrande avser frågorna om kompetens i säkerhetsfrågor som bör beaktas vid nominering av de styrelseledamöter som regeringen utser (avsnitt 7.1) och frågan om styrelsernas ansvar avseende verksamhetens säkerhet bör förtydligas (avsnitt 7.2).

Sammanfattning

Uppsala universitet *ifrågasätter* förslaget i 7.1. med de motiveringar som lämnas nedan.

Uppsala universitet *avstyrker* förslaget i 7.2. med de motiveringar som lämnas nedan.

Generella synpunkter

Säkerhetsfrågorna är av största vikt i lärosätenas verksamhet. Den operativa hanteringen av säkerhetsfrågor äger som bekant dock inte rum i styrelsen, utan på ledningsgrupp-, områdes-, institutions- och fakultetsnivå. Promemorians förslag inger principiella betänkligheter och reser tillämpningsproblem.

Uppsala universitet välkomnar ambitionen att ytterligare öka kompetensen och förmågan att möta antagonistiska hot mot verksamheten i de svenska lärosätena. Det är dock av väsentlig betydelse att hänsyn tas till lärosätenas skilda förutsättningar och till hur vederhäftigt arbetet med säkerhetsfrågor i nuläget genomförs vid de olika lärosätena.

Uppsala universitet bedriver ett omfattande, strukturerat arbete i säkerhetsfrågor. Det finns en god medvetenhet inom universitetsledningen, konsistoriet och universitetsförvaltningen om vikten av att adressera säkerhetsfrågor och att avsätta ekonomiska och personella

REMISSVAR

2024-02-13 Dnr UFV 2024/270

resurser för ett systematiskt och långsiktigt arbete. Styrelsen vid Uppsala universitet har tillsatt ett riskutskott, som kontinuerligt genomför analyser och utvärderingar av risker i verksamheten.

Det ligger också inom ramen för universitetets nuvarande uppdrag att löpande genomföra en rad olika riskanalyser och interna granskningar, som till betydande grad överlappar de frågor som utredningen adresserar. Ett flertal exempel på det redan pågående arbetet med säkerhetsfrågor tas upp nedan i samband med förslag 7.2.

Det föreligger enligt Uppsala universitet en uppenbar risk att delar av förslagen kommer att verka kostnadsdrivande och öka den administrativa bördan för lärosätena. Därmed motarbetas således de generella ambitionerna om minskad detaljstyrning av svenska myndigheter samtidigt som förutsättningarna att bli mer kostnadseffektiva försämras.

Den föreslagna utvidgningen av regeringens styrning av lärosätena är enligt Uppsala universitets mening inte förenlig med önskvärd balans mellan akademisk autonomi och statlig styrning.

Förslag 7.1. Kompetens i säkerhetsfrågor bör beaktas vid nominering av de ledamöter som regeringen utser

Uppsala universitet *ifrågasätter* förslaget att kompetens i säkerhetsfrågor ska beaktas vid nominering av de ledamöter i styrelsen som regeringen utser.

När det gäller förslaget att nomineringspersonerna ska beakta att det i styrelsen som helhet finns allmän kompetens i säkerhetsfrågor och att de bör redovisa att och hur frågan om kompetens i säkerhetsfrågor har beaktats, ger bestämmelsen utrymme för godtycke och risk för en osaklig överprövning av nomineringspersonernas förslag.

Uppsala universitet vill betona vikten av att förordnandeperioden för styrelsens ledamöter återgår till tidigare praxis om 3 år och att detta sker så att förordnandeperioden anpassas till vad som tidigare gällde på de grunder som utredaren presenterat .

Förslag 7.2. Styrelsernas ansvar avseende verksamhetens säkerhet bör förtydligas

Uppsala universitet *avstyrker* förslaget att införa ett tillägg i högskoleförordningen avseende att styrelsen har att besluta i viktigare frågor om verksamhetens säkerhet. Det gäller en ny punkt som läggs till i uppräknningen av i vilka frågor högskolestyrelserna enligt 2 kap. 2 § högskoleförordningen (1993:100) själva ska besluta.

Förslaget om ändring i högskoleförordningen innebär en ny och utvidgad styrning av lärosätena, då det innebär att regeringen inför ett uttryckligt ansvar och ensam beslutsbefogenhet på ett särskilt angivet sakområde.

REMISSVAR

2024-02-13 Dnr UFV 2024/270

Styrelsernas nuvarande uppgifter rör främst övergripande frågor om inriktning, ekonomi och organisation, samt vissa administrativa ordningar av allmänt intresse, medan det lagts i styrelsernas hand att avgöra vilka övriga frågor av principiell vikt som bör avgöras i styrelsen (2 kap. 2 § 11 p. högskoleförordningen).

I styrelsen behandlas säkerhetsfrågor på ett övergripande plan. Frågorna diskuteras på konsistoriemöten, aktualiseras i samband med de löpande och årliga riskbedömningar som görs, samt vid avrapportering från säkerhetschefen. Det finns en uppenbar risk att de detaljerade förslagen om styrelsens ansvar och uppgifter leder till en sammanblandning av strategiskt och operativt arbete med säkerhetsfrågor. Styrelsens generella strategiska ansvar bör ej sammanblandas med enskilda frågor.

Avseende delförslaget att lärosätena årligen övergripande ska redovisa hur arbetar med säkerhetsfrågor, sker redan en omfattande avrapportering vid Uppsala universitet. Avseende de exemplifieringar av styrelsens ansvar som utredningen gör i sex punkter på s. 42, vill Uppsala universitet redovisa hur arbetet med säkerhetsfrågor genomförs idag:

1. säkerställa att det när så krävs genomförs en säkerhetsskyddsanalys, liksom analyser i fråga om annan skyddsvärd verksamhet.

Den 1 mars 2022 utsåg rektor myndighetens säkerhetschef till att även uppbära befattningen säkerhetsskyddschef. I uppdraget ingår att kontinuerligt säkerställa att säkerhetsskyddsfrågor omhändertas enligt Säkerhetsskyddslagen 2018:565. I detta ansvar utgår arbetet från en myndighetsövergripande säkerhetsskyddsanalys. Myndighetens säkerhetsskyddsanalys avrapporteras årligen.

2. säkerställa att det finns riktlinjer där ledningens målsättning med och inriktning för säkerhetsarbetet framgår.

Riktlinjer för säkerhetsarbetet vid Uppsala universitet fastställdes år 2009 av rektor och revideras kontinuerligt.

3. tydliggöra myndighetsledningens och den övriga organisationens ansvar, inklusive den eller de som utses att leda och samordna säkerhetsarbetet, och ge dessa befattningar de befogenheter som behövs.

Är en integrerad del av verksamheten på alla nivåer och styrs vid myndigheten via fastställda arbetsordningar. I tillägg till detta styr fastställd delegationsordning vilket mandat som respektive befattning befogar över. Befogenheterna för säkerhetschef och säkerhetsskyddschef ger förutsättningar att bedriva en adekvat verksamhet.

4. säkerställa att säkerhetsarbetet tilldelas nödvändiga resurser.

Styrs via ordinarie ledningsfunktioner där konsistoriet utgör högsta beslutsinstans. Uppsala universitet har under en systematisk uppbyggnad avsatt betydande ekonomiska resurser för säkerhetsarbetet.

UPPSALA
UNIVERSITET

REMISSVAR

2024-02-13 Dnr UFV 2024/270

5. upprätta de interna regler, arbetssätt och stöd som behövs.

Är en naturlig del i uppbyggnaden av ett adekvat säkerhetsskyddsarbete. Interna regler, arbetssätt och ett relevant stöd byggs upp parallellt med pågående säkerhetsskyddsanalys.

6. säkerställa att innehållet i myndighetens interna regler, arbetssätt och stöd utvärderas samt vid behov anpassas.

Säkerhetsarbetet granskas och utvärderas regelbundet av myndighetens internrevision. Säkerhetsarbetet och specifikt säkerhetsavdelningen har granskats vid ett flertal tillfällen under de senaste åren: Myndighetens informationssäkerhetsarbete (UFV 2021/1794), Myndighetens IT-säkerhet (UFV 2022/2527), Myndighetens kris- och kontinuitetshantering (UFV 2023/809), Myndighetens säkerhetsskyddsarbete (UFV 2022/2556)